

ASSOCIACIÓ CASAL CLARET DE VIC

Àmbit geogràfic: Comarcal

Forma jurídica: Associació

Seu social: Vic

- 15 persones treballadores
- 5 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 65 persones voluntàries
- 47 persones sòcies
-

NOMBRE DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES:

- 65 a serveis a la infància i la joventut
- 150 a serveis a la gent gran
- 15 a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 1000 a serveis a altres col·lectius en situació d'exclusió social
- 200 a serveis de cohesió i dinamització social
- 120 a usuàries a altres col·lectius: (Dones migrades)

www.casalclaret.org

Breu història de l'organització

El Casal Claret de Vic neix inicialment el 1982 com a centre d'espai per a infants, adolescents i joves. El 1992 s'inicia el projecte de Casal Obert, un espai per a infants del barri de famílies novvingudes. S'hi engeguen i reuneixen associacions d'emigrants.

El 1998 es constitueix legalment l'Associació Casal Claret per donar resposta a les noves situacions i contextos socials de la ciutat de Vic.

Entre el 2004 i el 2007 es fa la renovació integral de l'edifici del carrer de la Ramada, 14 per ampliar la capacitat d'acollida de noves iniciatives solidàries.

El 2008 s'inicien els projectes de l'Escola de la Pau (de Dones i d'Infants, Adolescents i Joves), promogut per a persones voluntàries i professionals, programes d'empoderament personal, col·lectiu i comunitari amb persones en situacions de forta exclusió social.

El 2018 se celebren vint anys d'associació Casal Claret amb l'edició d'un llibre commemoratiu.

El 2022 s'inicia un procés d'Enfortiment d'associació per la sostenibilitat i la perdurabilitat futura del Casal Claret.

En aquests moments l'entitat està en una etapa d'expansió i creixement en els seus projectes i impacte social transformador.

Missió

La nostra missió és impulsar espais i projectes personals, col·lectius i comunitaris transformadors: d'acollida, capacitació, enxarxament i convivència per a persones i col·lectius en situacions de vulnerabilitat i exclusió social: dol migratori, precarietat d'habitatge, dificultats d'accés laboral, etc. Volem que esdevinguin ciutadanes i ciutadans de ple dret, per aconseguir un arrelament i participació progressiva.

- Treballem per erradicar les desigualtats socials
- Promovem el diàleg intercultural i interreligiós, la solidaritat i l'equitat de gènere
- Tenim una mirada holística centrada en la persona i grup
- Fem una acollida i acompanyament respectuós i dignificador
- Impulsem el desenvolupament i la participació
- Creiem en una gestió responsable, sostenible i ètica

Descripció de l'activitat

L'Associació Casal Claret compta amb 4 programes:

- Escola de la Pau de Dones: programa integral d'empoderament de la dona. A partir de diversos espais i tallers d'escolta i participació, s'acompanya a la dona en els seus processos personals, emocionals, laborals, formatius, familiars, de suport administratiu, etc.. S'acompanya des d'una mirada feminista i sistèmica, atenent la globalitat de la persona.
- Escola de la Pau d'Infants, Adolescents i Joves: és un projecte preventiu socioeducatiu que ofereix un espai casa per a acompanyar els processos vitals de creixement i arrelament de l'infant i adolescent, i les seves famílies. S'atenen els àmbits escolars, familiars, de lleure i de salut de cada infant/adolescent i jove.
- El Dinem plegades: projecte prelaboral per a dones en situacions d'exclusió i irregularitat en l'àmbit de la gastronomia. Des de finals del 2024 esdevé un nou projecte professionalitzador i obert a la ciutadania.
- El Cosidor pas a pas: botiga-taller de costura per a dones que fan formació i processos prelaborals de l'àmbit de la costura.
- Activitats transversals comunitàries: l'entitat articula i fomenta mensualment accions de caràcter comunitari.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

DINEM PLEGADES: EL PROJECTE GASTRONÒMIC I COMUNITARI DEL CASAL CLARET

Breu descripció

El Dinem Plegades és un projecte innovador que combina la gastronomia intercultural, la inserció sociolaboral i l'acció comunitària.

Aquest projecte té com a objectiu principal millorar les condicions de vida de les dones migrades que es troben en situació d'exclusió social, alhora que es promou la convivència ciutadana i la cohesió social a la ciutat de Vic. A través d'una sèrie d'accions concretes, es pretén generar oportunitats reals de formació, inserció sociolaboral i participació activa d'aquestes dones en la vida comunitària.

És un projecte i espai col·lectiu que entrelleça persones diverses: dones en itineraris formatius, voluntariat, associació de gent gran del Casal Cívic, membres de junta, equip tècnic i les persones participants diàriament que fan ús del servei i espai.

El Dinem plegades està situat en l'espai cafeteria-menjador del Casal Cívic i Comunitari de la Rambla Hospital de Vic, a través d'un conveni de col·laboració amb la Generalitat de Catalunya (Dir. Gral. Acció cívica i Comunitària).

Aportació de valor de la iniciativa

Es fa una aposta per la mirada i pràctiques comunitàries com a mecanisme per transformar aquesta realitat. A partir dels dinars compartits entre diferents persones (entorn una taula llarga) es dona un espai de diàleg i de relació entre persones diverses de diferents edats, condicions socials i orígens. Paral·lelament, s'estan implementant activitats comunitàries que fomenten la trobada intercultural i intergeneracional, entrelleçant activitats de l'entitat amb el nou espai que es gestiona. El projecte és liderat per dones migrades, travessades per diversos eixos de desigualtat, sovint oblidades per l'administració, amb dificultats per accedir al món laboral i a una vida digna. S'articulen itineraris becats per a la formació i pràctiques a la cafeteria, que esdevenen dignificadores per tal que les dones puguin fer llurs processos de regularització per obtenir el permís de treball. L'entitat fa una clara aposta per un projecte a la vegada complex com necessari a escala ciutadana.

Necessitat a la qual respon

Vic és una societat amb una població estrangera entorn un 30%. Existeix una forta segregació entre les persones nouvingudes i les persones autòctones, que participen en espais diferents de convivència i viuen en barris diferenciats. Hi ha un fort estigma i prejudicis entorn les persones migrades, pràctiques que dificulten la convivència i el diàleg i allunyen completament les persones migrades de la participació en espais comunitaris i socialitzadors de la ciutat. Creiem fermament que aquest espai, ofereix una resposta a la necessitat de tenir espais d'interrelació que permetin fomentar la coneixença i el diàleg.

Els discursos d'odi creixents fan que aquest projecte i espai sigui de vital importància per poder oferir altres relats i discursos constructors d'humanitat, tolerància i convivència. El projecte col·loca el col·lectiu de dones migrades com a col·lectiu de persones actives, empoderades i que aporten valora social a la ciutat, tot i la condició d'irregularitat administrativa de moltes d'elles. Aporten els seus sabers i dedicació en l'àmbit de la gastronomia intercultural aportant riquesa i nous coneixements a la ciutadania de la comarca.

Principals objectius assolits

- 1.1 S'estan oferint itineraris de formació i inserció sociolaboral en l'àmbit de la restauració a dones migrades que es troben en situació d'exclusió social
- 1.2 S'estan oferint beques formatives i/o contractació a dones
- 1.3. S'està treballant per empoderar i afavorir l'autonomia de les dones participants, potenciant la seva implicació directa i la presa de decisions en totes les fases del projecte.
- 2.1 S'estan creant espais de diàleg i convivència entorn el dinar plegades en clau intergeneracional i intercultural.
- 2.2 S'estan generant nous vincles socials que contribueixen a crear xarxes d'ajuda mútua per la millora de la cohesió social a partir de la metodologia comunitària.
- 2.3 A través del relat que es va creant dins l'espai, s'està fomentant una major participació dels usuaris del servei, i s'activen nous mecanismes per a l'erradicació de les desigualtats socials i el foment de les relacions interculturals.

Principals resultats obtinguts

- Un total de 12 dones es beneficien de les diferents accions formatives: cuina catalana, cuina avançada enfocada a la restauració i carnet de manipulador d'aliments.
- 4 dones tenen beques formatives i 1 dona té un contracte laboral
- Les dones participen en reunions d'equip on valoren el projecte, fan propostes i assumeixen tasques concretes,
- En els aproximadament 270 dinars setmanals es creen converses en clau intergeneracional i intercultural. S'estan organitzant de dinars entre avis i adolescents amb l'associació de la Gent Gran i l'Escola de la Pau Infants, Adolescents i Joves i el Vic Jove de l'Ajuntament de Vic. Les dones participants de l'Escola de la Pau Dones i les famílies del Casal Claret freqüenten l'espai i s'interrelacionen amb gent gran, veïnes i veïns de la ciutat, amb qui abans no havien tingut contacte.
- S'estan dissenyant futures activitats comunitàries amb sinergies amb altres entitats del Tercer Sector i Serveis Socials.

Abast de l'experiència

El projecte té un abast supramunicipal, ja que l'equipament és obert a la ciutadania. En clau d'abast hem de fer una certa classificació de la participació i abast que té i creiem que tindrà el projecte.

Des de l'obertura del servei, el projecte atén setmanalment unes 270 persones, que venen a fer ús del servei de gastronomia. Per altra banda, s'estan començant a articular activitats col·lectives en l'espai en horaris de matí i algunes de tarda.

Pensem que l'experiència pot arribar a tenir un abast gran a escala comarcal, com a únic espai comunitari que fomenta la trobada intercultural i intergeneracional al mig de la ciutat de Vic.

A banda cal esmentar les persones implicades en el projecte des de l'inici del disseny fins a la implementació i les que estan participant en el seu desenvolupament.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 5

Membres equips directius: 3

Sòcies: 10

Ateses: 400

Voluntàries: 17

Principals factors clau d'èxit

Els principals factors d'èxit són que l'espai i projecte tingui cada cop més afluència de persones de diverses procedències i perfils.

Que es generi una interacció més gran i es promoguin vincles i ajudes mútues.

Necessitem comptar amb l'administració per tal que el projecte tingui un reconeixement en l'àmbit ciutadà.

Que es pugui construir un relat de convivència i diàleg que trenqui amb els discursos d'odi creixents i el racisme.

Que puguem oferir formació i beques a un nombre elevat de dones que puguin fer processos prelaborals i regularitzar la seva situació per a promoure la seva inserció laboral.

S'estan cercant sinergies diverses de forma interdisciplinària i amb diversos agents del territori. Es veu necessari poder establir vincles amb altres sectors de la població, públic en general, empresaris, fundacions, centres formatius, la Universitat de Vic, el Consell Comarcal, associacions veïnals, comerços, etc.

Dificultats i reptes superats

El primer repte que estem atenent és la complexitat en els itineraris d'inserció amb dones. Són dones amb competències laborals i transversals força baixes i que han d'adquirir. Algunes no han treballat mai, hi ha dificultats per situar-se en un entorn laboral real i sorgeixen dificultats relacionals que cal acompanyar molt bé. Actualment, estem en una fase de consolidar l'equip de dones i unes bones pautes d'actuació i execució de tasques de cadascuna.

Un segon repte és interrelacionar: l'equip de dones, la meitat d'elles sense papers i amb les dificultats a afrontar diàriament, un equip ampli de 17 persones voluntàries (cuiners jubilats voluntaris i persones voluntàries a la sala), la responsable de l'equipament i les tècniques del Casal Claret. Tot i aquesta diversitat tant en nombre com en l'àmbit personal de les persones, els menús s'elaboren satisfactòriament cada dia i als clients els agrada el projecte, la proposta gastronòmica i repeteixen.

Un tercer repte és la interrelació intercultural i intergeneracional. És el primer espai d'aquestes característiques a la comarca que fa aquesta aposta. Observem que la desconeixença i desconfiança va desapareixent a mesura que es van donant les trobades i comunicacions entre les persones, el vincle és la clau de volta. Acompanyem a través del diàleg les actituds racistes que es generen, es treballen els estereotips, com un camí d'aprenentatge per tothom i que necessita el seu recorregut i temps.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

- Pel disseny del projecte s'ha fet servir una metodologia totalment innovadora que ha comptat amb diversos focus grups en els quals hi han participat diferents agents: dones participants, voluntariat, clients del Dinem Plegades, no clients, membres de junta, treballadores i entitats socials diverses.
- En la formació de les dones hi intervenen no només les treballadores sinó un equip de cuiners i cuineres jubilats que aporten la seva llarga experiència a través del voluntariat.
- És un projecte ambiciós de transformació comunitària per a totes les persones que participin de l'espai, en l'àmbit que sigui. No només va adreçat a les dones sinó a les persones que van a dinar i/o participen de les activitats comunitàries.
- Algunes de les activitats del Casal Claret adreçades a persones migrades es realitzen en el Dinem Plegades amb el propòsit de promoure la integració real de totes les persones a la comunitat.
- Els dinars intergeneracionals i interculturals (dinars conjunts entre persones de l'associació de la Gent Gran i adolescents del Casal Claret, dinar de dones migrades del Casal amb clients del Dinem Plegades) com a propostes concretes que aposten pel diàleg, la coneixença i generen llaços que propicien les xarxes d'ajuda mútua.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

El nostre projecte creiem que és perfectament replicable a altres Casals Cívics i Comunitaris de la Generalitat de Catalunya. La nova mirada de la Generalitat respecte als casals cívics és que aquests espais siguin espais participatius, participats, i es duïguin a terme activitats comunitàries. La nostra metodologia és totalment comunitària i contempla en el desenvolupament del seu projecte la implicació i participació de diversos col·lectius de persones, tots considerats subjectes de la ciutadania de la comarca, sense excloure ningú.

El projecte es desenvolupa en l'àmbit de l'hostaleria fomentant la igualtat d'oportunitats per a totes les persones. El sector de l'hostaleria és un sector important i fort al nostre país que necessita mà d'obra formada i freqüentment reclama llocs de treball a cobrir. Per tant, és un filó d'ocupació per a persones migrades que cerquen la incorporació laboral al país d'acollida. En el nostre projecte en aquesta primera fase d'implementació estem formant a dones; tanmateix, el projecte es pot replicar amb joves migrants, un col·lectiu que encaixa molt bé en el sector de la restauració, tant en cuina com en sala.

És un projecte en col·laboració a tres bandes: entitat social, Ajuntament de Vic i Generalitat de Catalunya i pren una dimensió de fort impacte comarcal i de model de ciutat que estem construint, on aquesta entesa permet articular un projecte complex i ric i que no exclou a cap ciutadà. Estem en converses amb el Consell Comarcal d'Osona.